

Т. М. Левченко, Національний банк України, м. Київ

**ОСНОВНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ОФОРМЛЕННЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ЛІЦЕНЗІЇ
НА ЗДІЙСНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ
БАНКАМИ І ФІЛІЯМИ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВ**

З метою підвищення надійності та стабільності банківської системи України, розвитку ринків банківських, фінансових послуг та іншої діяльності і забезпечення захисту інтересів їх учасників відповідно до Закону України від 15.02.2011 № 3024-VI “Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків”, яким внесені зміни до статті 47 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, керуючись статтями 7, 44 Закону України “Про Національний банк України”, Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статтями 5, 11, 13 Декрету Кабінету Міністрів України від 19.02.93 № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, Національний банк України визначив порядок надання банкам і філіям іноземних банків (далі – Банки) генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій.

Положення про порядок надання банкам і філіям іноземних банків генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій затверджене постановою Правління Національного банку України від 15.08.2011 № 281 та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.09.2011 за № 1054/19792 (далі – Положення № 281).

Згідно із вимогами Положення № 281 Банки здійснюють валютні операції за правилами та в порядку, визначеному законодавством України, у тому числі нормативно-правовими актами Національного банку і розробленими відповідно до них внутрішніми положеннями Банку, а також у межах переліку видів операцій, зазначених у генеральній ліцензії.

Національний банк надає банку генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій, по-перше, за умови дотримання розміру регулятивного капіталу Банку, який становить 120 млн. гривень (за винятком тих видів діяльності, для яких Національним банком у пункті 3.2 цього розділу Положення № 281 встановлені спеціальні вимоги). По-друге, Банк не є об’єктом застосування заходів впливу або штрафних санкцій за порушення вимог банківського законодавства України, валютного законодавства України, законодавства України з питань регулювання ринків фінансових послуг, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним

шляхом, або фінансуванню тероризму, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, протягом трьох місяців, що передують зверненню банку до Національного банку з клопотанням про надання генеральної ліцензії. Потретьє, за наявності затверджених керівником банку (уповноваженої ним особи) положень Банку щодо виконання відповідних операцій. Банк для отримання генеральної ліцензії подає до Національного банку України: а) клопотання банку про надання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій за підписом керівника банку (уповноваженої ним особи); б) відповідні внутрішні положення банку, що регулюють виконання ним операцій, право на здійснення яких надає йому генеральна ліцензія, що відповідають вимогам законодавства України. Керівник Банку (уповноважена ним особа) засвідчує своїм підписом та відбитком печатки копії документів, що подаються до Національного банку України. Національний банк України протягом 15 робочих днів перевіряє пакет документів щодо його комплектності відповідно до переліку згідно із вимогами Положення № 281. Зокрема, Національний банк України має право продовжити строк розгляду документів до 50 робочих днів, якщо висновки щодо надання генеральної ліцензії від спеціальних органів по боротьбі з організованою злочинністю не надійдуть протягом встановленого строку. Національний банк України у разі прийняття Комісією Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків рішення про надання Банку генеральної ліцензії оформляє її на номерному бланку Національного банку із засвідченням підписом Голови Національного банку або уповноваженої ним посадової особи Національного банку і відбитком гербової печатки Національного банку.

Порушення банком умов генеральної ліцензії та/або порушення вимог цього Положення (у тому числі здійснення валютних операцій після відкликання Національним банком генеральної ліцензії) тягне за собою відповідальність згідно із законодавством України.